

На основу члана VI/2b) Устава Босне и Херцеговине Уставни суд Босне и Херцеговине, на пленарној сједници Уставног суда Босне и Херцеговине одржаној 23. јула 2005. године, донио је

ПРАВИЛА УСТАВНОГ СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ¹

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилима Уставног суда Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Правила) уређује се, у складу са Уставом Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Устав), организација Уставног суда Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд), поступак пред Уставним судом и друга питања значајна за рад Уставног суда.

Члан 2

Уставни суд је, у односу на друге органе власти у Босни и Херцеговини, самосталан и независан. Ниједан орган у Босни и Херцеговини не може да доноси законе, друге прописе и опште акте који се тичу рада Уставног суда и његове улоге утврђене Уставом.

Члан 3

1. Уставни суд остварује своја права и дужности у складу са Уставом, овим правилима и другим актима.

2. Уставни суд своју организацију и дјелатност остварује на принципу финансијске самосталности. Уставни суд самостално распоређује одобрена средства из Буџета институција Босне и Херцеговине, у складу са својим годишњим буџетом и Законом о извршењу буџета.

Члан 4

Сједиште Уставног суда је у Сарајеву.

¹ Службени гласник Босне и Херцеговине, број 60/05, стр. 4905-4923

Члан 5

Уставни суд има печат и друга обиљежја, у складу са прописима Босне и Херцеговине.

Члан 6

У раду Уставног суда обезбјеђује се равноправна употреба језика и писама народа Босне и Херцеговине.

II. ОПШТА ПРАВИЛА ПОСТУПКА

Члан 7

Уставни суд одлучује у пленарној сједници, у Вијећу од пет судија и у Малом вијећу од троје судија.

Члан 8

Уставни суд одлучује у пленарној сједници већином гласова свих чланова Уставног суда када одлучује о предметима из надлежности Уставног суда из члана VI/3а), VI/3с) и IV/3f) Устава и у предметима из надлежности Уставног суда из члана VI/3b) који се уврсте на дневни ред сједнице, као и другим питањима утврђеним Уставом и овим правилима.

Члан 9

1. Вијеће од пет судија одлучује о предметима из надлежности Уставног суда из члана VI/3b) Устава који нису стављени на дневни ред Уставног суда у пленарној сједници, о чему доноси једногласну одлуку. Уколико није постигнута једногласна одлука, предмет се просљеђује Уставном суду у пленарној сједници у тексту који ће бити измијењен и допуњен у складу са предлогом који је добио подршку већине чланова Вијећа.

2. Вијеће од пет судија чине судије које су изабрали надлежни законодавни органи ентитета по принципу првенства из члана 98 ових правила, с тим да се сваки мјесец један члан ротира. Предсједник Уставног суда предсједава Вијећем, а у случају његове спријечености замјењује га један од потпредсједника ког он одреди.

Члан 10

1. Мало вијеће састоји се од предсједника Уставног суда и два потпредсједника из реда судија, које су изабрали надлежни законодавни органи ентитета. Вијећем предсједава предсједник Уставног суда.

2. Мало вијеће, једногласно, одлучује о захтјевима за доношење привремених мјера и о евентуалном задуживању и раздуживању судије извјестиоца.

Члан 11

1. Рад Уставног суда је јаван.

2. Јавност поступка пред Уставним судом обезбјеђује се:

- обавјештавањем јавности о припремању и одржавању сједнице Уставног суда и јавних расправа пред Уставним судом;
- давањем обавјештења о току поступка;
- доставом службених саопштења средствима јавног информисања;
- одржавањем конференција за штампу;
- омогућавањем учесницима у поступку и другим заинтересованим лицима да изврше увид у предмете о којима Уставни суд одлучује, да присуствују јавним сједницама Уставног суда, сем ако предсједник Уставног суда, у интересу морала, јавног реда или националне безбједности у демократском друштву, одлучи другачије или у другим случајевима сходно којима овим правилима није искључена јавност;
- објављивањем донесених одлука;
- издавањем публикација Уставног суда, у којима се објављују значајније одлуке, рјешења и друго;
- на други начин који одреди Уставни суд.

Члан 12

1. Јавност поступка пред Уставним судом искључена је на радним сједницама, укључујући сједнице о вијећању и гласању.

2. Јавност може да буде искључена и кад Уставни суд расправља и одлучује о питањима која имају карактер тајности у складу са законом и кад то захтијевају азлози заштите морала, јавног реда, безбједности државе, права приватности или личних права.

3. Искључење јавности из става 2 овог члана не односи се на стране у спору.

Члан 13

1. Саопштења о одржавању сједница и јавних расправа Уставног суда (вријеме, мјесто и дневни ред) објављују се на огласној плочи и web страни Уставног суда.

2. Саопштења из става 1 овог члана у правилу се објављују у средствима јавног информисања и web страни Уставног суда.

Члан 14

1. У поступку пред Уставним судом користе се службени језици из члана 6 ових правила, а на захтјев учесника у поступку, припадника других народа, Уставни суд може да дозволи да се употребљава други језик.

2. Уставни суд ће обезбиједити услове да свако може да оствари право из става 1 овог члана.

1. Учесници у поступку

Члан 15

1. Учесници у поступку су:

- a. покретачи спорова из члана VI/3а) Устава и доносиоци аката који су предмет спора;
- b. странке у поступку у ком је донесена одлука која се оспорава апелацијом и суд, односно орган чија је пресуда, односно одлука, предмет апелације (члан VI/3b) Устава);
- c. предсједавајући Дома народа, кад је покренут спор из члана IV/3f) Устава;
- d. суд који је прослиједио питање Уставном суду и доносилац закона од чијег важења зависи одлука суда (члан VI/3c) Устава).

2. Уставни суд може у конкретном предмету да одреди друге учеснике у поступку на које ће се примјењивати начело контрадикторности.

3. Уставни суд, судија извјестилац, односно регистар, могу да затраже и од других органа и организација стручно писано мишљење или друге податке, битне за одлуку Уставног суда у конкретном предмету. Писано стручно мишљење или подаци неће се узети у обзир након истека рока ког је Уставни суд одредио у захтјеву.

2. Услови за допустивост апелације из члана VI/3b) Устава

Члан 16

1. Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме оспорава, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући по закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку ког је користио.

2. Уставни суд ће одбацити апелацију као очигледно (*prima facie*) неосновану када утврди да не постоји оправдан захтјев странке у поступку, односно да предочене чињенице ни на који начин не могу да оправдају тврдњу да постоји кршење Уставом заштићених права и/или када се за странку у поступку утврди да не сноси посљедице кршења Уставом заштићених права, тако да је непотребно да се испитује меритум апелације.

3. Уставни суд може изнимно да разматра апелацију и када нема одлуке надлежног суда, уколико апелација указује на озбиљна кршења права и основних слобода која штите Устав Босне и Херцеговине или међународни документи који се примјењују у Босни и Херцеговини.

4. Апелација није допустива и ако постоји неки од сљедећих случајева:

1. Уставни суд није надлежан да одлучује;
2. апелација је анонимна;
3. подносилац апелације је одустао од апелације;
4. протекао је рок за подношење апелације;
5. апелацију је поднијело неовлашћено лице;
6. ради се о питању о ком је Уставни суд већ одлучивао, а из навода или доказа изнесених у апелацији не произилази да има основа да се поново одлучује;
7. апелант је злоупотребио право на подношење апелације;
8. ако су се измијениле правне околности;
9. апелација је *ratione materiae* инкомпатибилна са Уставом;
10. апелација је *ratione personae* инкомпатибилна са Уставом;
11. апелација је *ratione temporis* инкомпатибилна са Уставом;

12. апелант је претходно покренуо истовјетан поступак пред Домом за људска права за Босну и Херцеговину;
13. апелант је пропустио да у остављеном року допуни/прецизира апелацију;
14. апелација је преурањена;
15. апелант није исцрпио правне лијекове који су могући по закону.

3. Услови за допустивост захтјева из чл. VI/3а), VI/3с) и IV/3f) Устава

Члан 17

Захтјев није допустив ако постоји који од сљедећих случајева:

1. Уставни суд није надлежан да одлучује;
2. захтјев је анониман;
3. подносилац захтјева је одустао од захтјева;
4. захтјев је поднијело неовлашћено лице;
5. ради се о питању о ком је Уставни суд већ одлучивао, а из навода или доказа изнесених у захтјеву не произилази да има основа да се поново одлучује;
6. ако су измијењене правне околности;
7. подносилац захтјева је пропустио да у остављеном року допуни/прецизира захтјев;
8. оспорени општи акт није на снази.

4. Правила поступка

Члан 18

1. Захтјев о покретању поступка упућен Уставном суду шаље се поштом или се предаје непосредно Уставном суду.
2. Поднесак из става 1 овог члана сматра се примљеним даном пријема у Уставном суду, односно даном предаје поднеска пошти препоручено.

Члан 19

1. Захтјев о покретању поступка из члана VI/3а) Устава треба да садржи:

- назив акта који је предмет спора, са ознаком назива и броја службеног гласила у којем је објављен;
- одредбе Устава за које се сматра да су повријеђене;
- наводе, чињенице и доказе на којима се захтјев заснива;
- потпис овлашћеног лица, односно подносиоца акта.

2. Апелација из члана VI/3б) Устава треба да садржи:

- оспорену пресуду суда у Босни и Херцеговини;
- одредбе Устава и/или међународних докумената о људским правима који се примјењују у Босни и Херцеговини;
- наводе, чињенице и доказе на којима се апелација заснива;
- у недостатку оспорене пресуде/одлуке разлоге због којих је поднесена апелација;
- потпис подносиоца апелације.

3. Апелација из става 2 овог члана подноси се на посебном обрасцу доступном у Писарни Уставног суда или на web-síteу Уставног суда. Образац је достављен у прилогу ових правила и чини њихов саставни дио.

4. Захтјев из члана VI/3с) Устава треба да садржи:

- Наводе из закона за ког се тражи оцјена компатибилности, уз назнаку службеног гласила у ком је закон објављен;
- одредбе Устава, Европске конвенције о људским правима и основним слободама и њеним протоколима, те закона Босне и Херцеговине који је предмет оцјењивања компатибилности, постојања или домашаја неког општег правила међународног јавног права које је битно за одлуку Уставног суда;
- наводе, чињенице и доказе на којима се захтјев заснива;
- потпис овлашћеног лица.

5. Подносилац захтјева/апелације дужан је да обавијести Уставни суд о свим промјенама адресе, правног и чињеничног стања у вези са захтјевом/апелацијом, које су се десиле након што је поднесен захтјев/апелација Уставном суду.

6. Ако подносилац захтјева/апелације има заступника, заступник мора да приложи пуномоћ за заступање у писаном облику.

Члан 20

1. Кад је захтјев, односно апелација упућена Уставном суду непотпуна или не садржи податке неопходне за вођење поступка, регистар ће да затражи од подносиоца да у одређеном року, а најдуже у року од 30 дана, те недостатке отклони при чему се подносиоцу захтјева, односно апеланту, обавезно доставља образац апелације и упутство о попуњавању обрасца.

2. Ако подносилац у року из става 1 овог члана не отклони недостатке, захтјев (односно апелација) ће бити одбачен.

Члан 21

Кад Уставни суд преиспитује процедуралну исправност предложене одлуке сходно члану IV/3f) Устава, уз захтјев се прилаже овјерен препис те одлуке са образложењем процедуре.

Члан 22

1. Уставни суд доставља захтјев о покретању поступка (односно апелацију) доносиоцу оспореног акта ради давања одговора, односно достављања списка.

2. Уставни суд доставља апелацију и другој странци у поступку у ком је донесена пресуда/одлука која се оспорава апелацијом с циљем да се достави одговор.

3. Недостављање одговора не утиче на ток поступка пред Уставним судом.

4. У случају да се апелација одбаци Уставни суд може да донесе одлуку, а да претходно апелација није достављена другој странци на изјашњавање.

Члан 23

1. О захтјеву да се покрене поступак, односно апелација, упознају се предсједник Уставног суда, генерални секретар Уставног суда и регистар.

2. Вијећа Уставног суда и Уставни суд у пленарној сједници расправљају и одлучују о предмету на основу нацрта одлуке судије извјестиоца, односно

Секретаријата Уставног суда (у даљњем тексту: Секретаријат) када су у питању одлуке о допустивости.

Члан 24

1. Судије извјестиоци, у правилу, задужују се за предмет по абecedном реду презимена судија, након испитивања допустивости у складу са чл. 16 и 17 ових правила. Судије извјестиоци добијају преглед задужених предмета најмање једном мјесечно.

2. У предметима који се односе на исто чињенично или правно питање може да се задужи један судија извјестилац о чему одлуку доноси предсједник Уставног суда.

3. Вијеће које одлучује о предмету може, на предлог судије извјестиоца, да одлучи о раздуживању предмета.

4. Уставни суд може да одреди, с обзиром на природу предмета, да се по поднеску хитно поступа. Хитно поступање обавезно је у предметима који се тичу захтјева поднесених на основу члана IV/3f) Устава, изборних права и привремених мјера.

Члан 25

Судија извјестилац, односно регистар, одређују рок за достављање одговора на наводе из захтјева, односно апелације.

Члан 26

1. Учесници у поступку имају право да изврше увид у списе предмета који се води пред Уставним судом, а ово право може да се призна и другим заинтересованим лицима.

2. Захтјев/апелација и одговор на захтјев/апелацију достављају се учесницима у поступку.

3. Нацрти одлука, рјешења и других аката који су припремљени за одлучивање, као и акти који су одређени као тајна у смислу члана 12 ових правила, не могу да се стављају на увид.

4. Увид у спис одобрава генерални секретар Уставног суда, а обавља се у службеним просторијама Уставног суда и уз присуство овлашћеног запосленика Уставног суда.

Члан 27

1. Учесници у поступку и друга заинтересована лица могу да траже из предмета препис аката, сем оних који, сходно члану 26 став 3 ових правила, не могу да се дају на увид.

2. Лица из става 1 овог члана сnose трошкове преписа.

3. Преписивање аката из предмета одобрава генерални секретар Уставног суда, а обавља се у службеним просторијама Уставног суда.

Члан 28

1. Уставни суд расправља и одлучује на основу нацрта одлуке.

2. Нацрт одлуке о меритуму садржи:

- a. Увод,
- b. Изреку,
- c. Образложење,
- d. Закључак.

3. Увод садржи: уставну основу и одговарајућу одредбу Правила Уставног суда, назив "Уставни суд Босне и Херцеговине", број предмета, име и презиме, односно назив подносиоца захтјева, односно апеланта, састав органа који одлучује (имена и презимена судија који су учествовали у одлучивању према редосљеду из члана 98 ових правила без навођења академских титула), датум одржавања сједнице и врсту одлуке.

4. Изрека садржи: одлуку Уставног суда о предмету одлучивања и назнаку да ли се одлука објављује у службеним гласилима.

5. Образложење одлука донесених на основу члана VI/3b) садржи: увод, поступак пред Уставним судом, чињенице, Апелација - а) наводе из апелације, б) наводе из одговора на апелацију, релевантне прописе, допустивост, меритум и закључак.

6. Образложење одлука донесених на основу чланова VI/3a), VI/3c) и IV/3f) садрже: увод, поступак пред Уставним судом, Захтјев - а) наводе из захтјева, б) наводе из одговора на захтјев, релевантне прописе, допустивост, меритум и закључак.

7. Образложење осталих нацрта одлука Уставног суда садржи одговарајуће елементе, зависно од врсте одлуке.

Члан 29

1. Обавјештење о току поступка пред Уставним судом даје предсједник Уставног суда, односно регистар Уставног суда.

2. Нико нема право да тражи податке о судији извјестиоцу и правном савјетнику судије ком је предмет распоређен, нити податке који се односе на одлучивање у предмету.

Члан 30

Акти Уставног суда, позиви и друго, достављају се лицима на која се односе препоручено поштом или непосредно уз доставницу.

Члан 31

1. Кад се Уставном суду достави више захтјева из његове надлежности о истом питању, вијеће које одлучује о предмету донијеће, по правилу, одлуку о спајању предмета у којима ће Уставни суд односно вијеће водити један поступак и донијети једну одлуку.

2. Спајање захтјева, у смислу става 1 овог члана, неће се вршити ако би то знатније продужавало поступак.

Члан 32

Код одлучивања Уставни суд испитује да ли постоје само оне повреде које су изнесене у захтјеву/апелацији.

Члан 33

Институције Босне и Херцеговине, ентитета, правна и физичка лица и други дужни су да Уставном суду, на његов захтјев, дају податке и обавјештења потребна за рад Уставног суда и да предузимају, по налогу Уставног суда, радње које су од интереса за вођење поступка.

5. Сједнице Уставног суда

Члан 34

1. Сједнице вијећа Уставног суда и пленарна сједница Уставног суда се одржавају према потреби.

2. Сједница Уставног суда се одржава, по правилу, у сједишту Уставног суда, а Уставни суд може да одлучи да се сједница одржи и ван сједишта Уставног суда.

Члан 35

1. Сједницама Уставног суда у пленарном сазиву присуствују судије, генерални секретар Уставног суда, регистар и лице задужено за сарадњу са медијима.

2. Сједници вијећа присуствују судије, регистар и лице задужено за сарадњу са медијима. Предсједник Уставног суда, односно вијећа, може да одлучи да сједници присуствују и друга стручна лица и генерални секретар.

3. Сједници Уставног суда у пленарном сазиву, односно вијећа, може да присуствује правни савјетник судије који је радио на обради предмета о ком се расправља и друга стручна лица која одреди предсједник Уставног суда, односно председавајући вијећа.

4. Помоћник генералног секретара Уставног суда може да присуствује сједници Уставног суда, односно вијећа, уколико се одлучује о административно-финансијским питањима.

Члан 36

1. Предсједник Уставног суда, односно председавајући вијећа, заказује сједницу, предлаже дневни ред и предсједава сједницом Уставног суда у пленарној сједници, односно вијећима. Предсједник Уставног суда може да овласти једног од потпредсједника да предсједава сједницама Вијећа.

2. Предсједник Уставног суда, односно председавајући Вијећа, заказаће сједницу:

- кад су Уставни суд у пленарној сједници, односно Вијеће, закључили да се сједница одржи;
- кад сазивање сједнице тражи судија, ради разматрања питања из надлежности Уставног суда;
- кад одржавање сједнице затражи радни орган Уставног суда, односно Вијеће.

3. Предсједник Уставног суда, односно председавајући Вијећа, предлаже дневни ред и предсједава сједницама.

4. Судија може да предложи измјене и допуне дневног реда сједнице.

5. Дневни ред сједнице утврђује Уставни суд у пленарној сједници, односно вијећа.

6. Предсједник Уставног суда заказује ванредну сједницу у случају кад:

- Уставни суд у пленарној сједници или вијећа одлуче да одрже сједницу;
- судија захтијева да се одржи сједница у пленарном сазиву, како би се размотрила питања која су у надлежности Уставног суда.

7. У случају из става 2 алинеја 2 и става 6 алинеја 2 овог члана, предсједнику Уставног суда подноси се писмени захтјев са образложењем.

Члан 37

1. Позив за сједницу Уставног суда у пленарном сазиву, предмети и други материјали који ће да буду разматрани на сједници, достављају се судијама најкасније осам дана прије дана одржавања сједнице.

2. Секретаријат ће правовремено достављати нацрте одлука судији извјестиоцу у предметима у којима је одређен судија извјестилац.

3. Изузетно, у хитним случајевима, позиви за сједницу Уставног суда у пленарном сазиву и за сједницу вијећа, предмети и други материјали који ће да буду разматрани на сједници, могу да се доставе и у краћем року.

4. Судија извјестилац својим парафом или писаном потврдом даје сагласност да се нацрт одлуке изнесе на сједницу вијећа.

Члан 38

1. О предмету који је на дневном реду сједнице Уставног суда у пленарном сазиву, односно Вијећа од пет судија, прије расправљања и гласања судија извјестилац ће укратко изнијети релевантна чињенична и правна питања значајна за расправљање и одлучивање и дати предлог одлуке.

2. Судија извјестилац може да затражи да регистар изложи чињенице предмета и пружи информације о релевантним прописима и уставносудској пракси.

3. Уколико сједници Уставног суда у пленарном сазиву, односно вијећима, присуствује правни савјетник судије, он/она може да одговара на постављена питања у вези са чињеницама предмета о ком се расправља и да даје информације о релевантним прописима који су значајни за предмет о ком се води расправа.

4. Након излагања судије извјестиоца, односно регистрара, ријеч се даје судијама према редослиједу по ком су тражили ријеч.

5. У расправљању из става 1 овог члана може да учествује генерални секретар ставног суда.

Члан 39

Уставни суд може да одложи, односно да прекине расправљање о предмету, с циљем да се прибаве нови подаци и обавјештења, као и у другим случајевима.

Члан 40

1. Послије завршеног расправљања о предмету, Уставни суд у пленарној сједници и сједници вијећа доноси одлуку.

2. Одлука Уставног суда у пленарној сједници доноси се већином гласова судија од укупно девет судија Уставног суда.

3. Одлука Вијећа од пет судија доноси се једногласно.

4. Одлука Малог вијећа доноси се једногласно.

5. Гласање се врши јавно, дизањем руке.

6. Уставни суд може да одлучи да се одлука донесе тајним гласањем.

7. Гласање се врши сходно редосљеду по ком су предлози поднесени о чему претходно може да се спроведе прелиминарно гласање о предложеној одлуци или о појединим дијеловима одлуке. Предлог, који приликом прелиминарног гласања добије највише гласова, сматра се првим предлогом о ком се гласа у складу са ставом 1 овог члана.

8. У осталим случајевима, као први предлог о ком се гласа сматра се предлог судије извјестиоца уколико судија извјестилац не предложи другачије.

Члан 41

1. Судија не може да се уздржи од гласања.

2. Сваки судија који је учествовао у разматрању предмета има право да издвоји своје мишљење, у складу или супротно одлуци, или само да изјаву о неслагању или придруживању издвојеном мишљењу.

3. Судија има право и дужност да издвојено мишљење, најкасније у року од 15 дана, писмено изложи и образложи.

4. Издвојено мишљење судије прилаже се уз записник са сједнице и улаже у предмет на који се односи, а у донесеној одлуци и рјешењу се констатује да је дато издвојено мишљење.

5. Издвојено мишљење прилаже се уз одлуку као анекс. Одлука се објављује у службеним гласилима и публикацији Уставног суда заједно са издвојеним мишљењем.

Члан 42

1. У доношењу одлуке Уставног суда може да учествује само судија који је био присутан сједници на којој је обављена расправа о предмету у ком се доноси одлука.

2. Сједница Уставног суда у пленарном сазиву којој не присуствује нити један судија из реда конститутивног народа се одлаже, с тим да ће се, у случају понављања исте ситуације без оправданих разлога, наредна сједница одржати.

Члан 43

1. Сједнице Уставног суда у пленарном сазиву и Вијећа од пет судија снимају се.
2. О току сједница Уставног суда у пленарном сазиву и вијећа води се записник.
3. Стенограм или звучни запис прилаже се уз записник и чини његов саставни дио.

Члан 44

1. Записник сједнице Уставног суда садржи:
 - датум одржавања сједнице;
 - имена присутних и одсутних судија;
 - имена других лица присутних на сједници;
 - предмет разматрања и одлучивања;
 - изреку (диспозитив) донесене одлуке;
 - резултат гласања, са назнаком који је судија гласао против одлуке, односно који је издвојио мишљење;
 - друге закључке који су донесени поводом расправе о предмету.
2. Кад је искључена јавност са сједнице, или њеног дијела, у записник се уноси и констатација о томе.

Члан 45

1. Записник са сједнице Уставног суда усваја се, у правилу, на наредној сједници.

2. Верификовани записник сједнице Уставног суда у пленарној сједници потписује предсједник Уставног суда или потпредсједник и генерални секретар Уставног суда, а верификовани записник сједнице Вијећа потписује председавајући вијећа и регистар.

3. Записник је саставни дио архиве Уставног суда и чува се у складу са законом о архиву.

4. Начин употребе стенограма или снимка уредиће се посебном одлуком Уставног суда.

6. Јавна расправа

Члан 46

1. Кад је у поступку пред Уставним судом потребно да се непосредно расправи питање значајно за доношење одлуке, Уставни суд ће у пленарној сједници одржати јавну расправу.

2. О потреби да се одржи јавна расправа одлучује Уставни суд у пленарној сједници.

Члан 47

1. На јавну расправу позивају се учесници у поступку.

2. Кад је потребно на јавну расправу позивају се и лица која могу Уставном суду да дају стручна мишљења и објашњења значајна за доношење одлуке.

3. О позивању лица из става 2 овог члана одлучује Уставни суд на предлог судије извјестиоца.

Члан 48

1. Позив за јавну расправу и одговарајући материјал достављају се најкасније осам дана прије одржавања јавне расправе.

2. Изузетно, позив за јавну расправу може да се достави и у краћем року.

Члан 49

1. Јавна расправа се одржава у сједишту Уставног суда.
2. Кад постоје посебни разлози, Уставни суд може да одлучи да се јавна расправа одржи ван сједишта Уставног суда.

Члан 50

Одсуство учесника у поступку на јавној расправи не спречава Уставни суд да одржи јавну расправу и донесе одлуку.

Члан 51

1. Кад је потребно, Уставни суд јавну расправу може да одложи или да прекине с циљем да се прибаве потребни подаци и обавјештења, као и у другим оправданим случајевима.
2. У случају из става 1 овог члана предсједник Уставног суда обавијестиће учеснике у поступку и друга позвана лица о томе када ће се одржати, односно наставити јавна расправа.

Члан 52

1. Предсједник Уставног суда отвара јавну расправу и саопштава предмет расправе.
2. Генерални секретар Уставног суда обавјештава Уставни суд о присуству учесника у поступку и других позваних лица.

Члан 53

1. Судија извјестилац излаже на јавној расправи стање ствари и спорна правна питања значајна за расправљање, не износећи при томе свој став за доношење одлуке.
2. Послије излагања судије извјестиоца учесници у поступку износе и образлажу своје ставове и одговарају на наводе изнесене у расправи, а друга позвана лица дају своја мишљења значајна за разјашњење стања ствари.

Члан 54

1. О одржавању реда на јавној расправи стара се предсједник Уставног суда.
2. У том циљу он може да:

- опомене лице које ремети ред;
- одузме ријеч лицу које наноси увреду Уставном суду или неком другом, односно које на други начин злоупотребљава добијену ријеч;
- удаљи са јавне расправе лице које и поред опомене омета ток јавне расправе.

Члан 55

Кад су завршена излагања учесника у поступку и других позваних лица, а нема ни питања за разрјешавање, предсједник Уставног суда закључује јавну расправу и обавјештава учеснике у поступку и друга присутна лица о времену и начину саопштавања одлуке Уставног суда.

Члан 56

1. Уставни суд, по правилу, одмах након закључивања јавне расправе одржава сједницу о вијећању и гласању.

2. У поступку вијећања судија извјестилац први износи своје мишљење и став о наведеној ствари.

3. Након завршеног излагања судије извјестиоца судије излажу своја мишљења и ставове, сходно редосљеду по ком су тражили ријеч.

4. Након завршеног вијећања приступа се гласању.

5. Сједници о вијећању и гласању присуствују судије које су учествовале у расправи, генерални секретар, регистар, записничар и лице задужено за сарадњу са медијима.

Члан 57

1. Након завршене сједнице о вијећању и гласању предсједник Уставног суда, по правилу, усмено објављује одлуку Уставног суда уз навођење битних разлога за њено доношење.

2. Одлука Уставног суда доставља се учесницима у поступку у правилу у року од 30 дана од дана доношења.

Члан 58

1. О јавној расправи води се записник.

2. У записник са јавне расправе уносе се и подаци из члана 44 ових правила.

3. Ако није вођен стенограм или није вршено магнетофонско снимање јавне расправе, у записник се уноси сажето излагање учесника у поступку и других присутних лица.

4. Уз записник са јавне расправе прилаже се писано излагање судије извјестиоца, као и излагање учесника у поступку и других присутних лица која могу своја писана излагања да предају Уставном суду.

7. Акти Уставног суда

Члан 59

1. Након вијећања и гласања Уставни суд доноси одлуке.

2. Одлуке Уставног суда су:

- о допустивости захтјева/апелације;
- о меритуму захтјева/апелације (потпуна или дјелимична);
- о престанку важења одредбе несагласне са Уставом;
- о обустави поступка;
- о привременој мјери.

3. У случају потребе у поступку пред Уставним судом, као и о унутрашњим питањима Уставног суда, могу да се доносе рјешења и закључци.

Члан 60

Уставни суд доноси одлуку о допустивости којом одбацује захтјев/апелацију под условима из чл. 16, 17 и 20 ових правила.

Члан 61

1. Уставни суд доноси одлуку о меритуму када усваја или одбија захтјев/апелацију.

2. Уставни суд усваја захтјев/апелацију када, у складу са својим надлежностима из чл. VI/3a) и VI/3b) утврди повреду Устава, односно у складу са својим надлежностима из члана VI/3c) утврди повреду Устава и закона Босне и Херцеговине или утврди инкомпатибилност у погледу постојања или домаћаја неког општег правила међународног јавног права које је битно за одлуку Уставног суда.

3. Уставни суд одбија захтјев/апелацију када, у складу са својим надлежностима из чл. VI/3a) и VI/3b) утврди да не постоји повреда Устава, односно да не постоји повреда у смислу надлежности Уставног суда из члана VI/3c) Устава.

4. Уставни суд својом одлуком усваја захтјев када утврди да постоји процедурална исправност захтјева, поднесеног у складу са чланом IV/3f) Устава.

5. Уставни суд својом одлуком одбија захтјев када утврди да не постоји процедурална исправност захтјева поднесеног у складу са чланом IV/3f) Устава.

Члан 62

Уставни суд може да донесе дјелимичну одлуку ако захтјев садржи више питања и ако то природа случаја омогућава.

Члан 63

1. Уставни суд одлуком којом усваја захтјев одлучује о њеном правном дејству (*ex tunc, ex nunc*).

2. Одлуком којом се утврђује несагласност из члана VI/3a) и VI/3c) Устава, Уставни суд може у цијелости или дјелимично да укине општи акт или поједине његове одредбе.

3. Укинути општи акт, односно његове укинуте одредбе, престају да важе наредног дана од дана објављивања одлуке Уставног суда у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”.

4. Изузетно, Уставни суд може, одлуком којом се утврђује несагласност из члана VI/3a) и VI/3c) Устава, да одреди рок за усаглашавање који не може да буде дужи од шест мјесеци.

5. Ако се у остављеном року из става 4 овог члана не отклони утврђена несагласност, Уставни суд ће својом одлуком утврдити да несагласне одредбе престају да важе.

6. Наредног дана од дана објављивања одлуке из става 4 овог члана у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине” престају да важе несагласне одредбе.

Члан 64

1. Одлуком којом усваја апелацију Уставни суд укида оспорену одлуку и предмет враћа суду, односно органу који је донио ту одлуку на поновни поступак. Ако је до доношења одлуке Уставног суда промијењен закон који одређује надлежност за поступање у тој правној ствари суд, односно орган који је донио

укинуту одлуку, дужан је да без одлагања достави предмет надлежном суду, односно органу.

2. Изузетно, ако Уставни суд утврди да је апелација основана може, сходно природи Уставом утврђених права и основних слобода, да сам одлучи о меритуму предмета и да одлуку достави надлежном органу ради обезбјеђивања подносиоцу апелације уставних права која су му повријеђена.

3. Уставни суд може сам да одлучи у меритуму из става 2 овог члана само ако је дата могућност другој странци у поступку да се изјасни, сходно члану 22 став 2 ових правила.

4. У образложењу одлуке Уставни суд наводи које је уставно право повријеђено и у чему се састоји повреда.

5. Суд, односно орган чија је одлука укинута, дужан је да донесе нову одлуку при чему је обавезан да поштује правно схватање Уставног суда о повреди Уставом утврђених права и основних слобода подносиоца апелације.

6. Поступак пред судом, односно органом из става 5 овог члана, хитан је.

Члан 65

1. Уставни суд ће донијети одлуку којом обуставља поступак када је у току поступка:

1. отклоњена неуставност оспореног акта;
2. оспорени општи акт престао да важи;
3. апелант умро или када је апелант који је правно лице престао да постоји;
4. престану да постоје претпоставке за вођење поступка или када Уставни суд утврди да није сврсисходно да води даљњи поступак под условом да је то у складу са поштовањем људских права.

2. У случају из тач. 1 и 2 става 1 овог члана, Уставни суд ће наставити поступак ако се ради о очигледној повреди одредби члана II Устава или уколико посљедице повријеђених права и слобода нису отклоњене, а у случају из тачке 3 става 1 овог члана ако наследник, односно правни сљедбеник, у року од 30 дана од дана смрти односно престанка постојања правног лица, односно измјене статуса, поднесе писмени захтјев да преузима наставак поступка.

Члан 66

Одлука о привременој мјери доноси се у случају из члана 77 ових правила.

Члан 67

Свако, коме је повријеђено право коначним или правоснажним појединачним актом, донесеним на основу одредби које су престале да важе у смислу члана 63 ових правила, има право да затражи од надлежног органа да измијени тај појединачни акт, а надлежни орган је обавезан да понови поступак и усклади акт са одлуком Уставног суда.

Члан 68

Предлог за измјену коначног или правоснажног појединачног акта из члана 67 ових правила може да се поднесе у року од шест мјесеци од дана објављивања одлуке Уставног суда у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", ако од доношења акта до доношења одлуке Уставног суда није протекло више од пет година.

Члан 69

1. Нацрт одлуке Уставни суд разматра у пленарној сједници, Вијећу од пет судија, односно у Малом вијећу.

2. Стручно-техничку редакцију текста одлука Уставног суда утврђује Редакциона комисија.

3. Предсједник Редакционе комисије и регистрар потписима потврђују коначан текст свих одлука.

4. Одлуке које се објављују обавезно се лекторишу и објављују се на сва три службена језика у Босни и Херцеговини, а значајније одлуке се, након лекторисања, преводе на енглески језик.

5. Одлуке и рјешења која се не објављују достављају се странкама на једном од службених језика и писама Босне и Херцеговине, који је захтијевала странка.

8. Захтјев за преиспитивање

Члан 70

1. У случају да се открије нека чињеница која је по својој природи могла одлучно да утиче на исход спора и која, кад је одлука била донесена, није била позната Уставном суду и није разумно могла да буде позната странци из члана 15 став 1 тачка б. ових правила, та странка може, у року од шест мјесеци након што је стекла сазнање о тој чињеници, да поднесе захтјев Уставном суду да преиспита ту одлуку.

2. У захтјеву из става 1 овог члана треба да се наведу одлука чије се преиспитивање тражи, као и потребни подаци који указују да су испуњени услови предвиђени у ставу 1 овог члана. У прилогу захтјева достављају се сви докази који га поткрепљују. Захтјев и документи достављају се Канцеларији регистрара.

3. Судија може на сопствену иницијативу да поднесе писмено образложен захтјев из става 1 овог члана.

4. Захтјев за преиспитивање одлуке претходно разматра Канцеларија регистрара и доставља изворном вијећу које је донијело одлуку чије се преиспитивање тражи, са предлогом одлуке. Када није могуће да се састави изворно вијеће, предсједник Суда одлучиће о начину попуне вијећа.

5. Изворно вијеће ће одбити захтјев ако утврди да нема разлога који би оправдали његово разматрање. У том случају, Канцеларија регистрара ће писмом обавијестити подносиоца захтјева.

6. Када изворно вијеће одлучи да ће преиспитати своју одлуку, предмет преиспитивања разматра се у складу са правилима која се примјењују у редовном поступку пред Уставним судом.

7. Уколико Вијеће од пет судија као изворно вијеће не донесе одлуку, захтјев се просљеђује Уставном суду у пленарној сједници.

8. Преиспитивање одлуке Уставног суда није могуће ако је од њеног доношења прошло више од једне године.

Члан 71

1. Изворник одлуке, под којим се подразумијева оригинална одлука Уставног суда, потписују предсједник Уставног суда и регистрар, а објављује се само са потписом предсједника Уставног суда.

2. Одлуке за потпис правни савјетник судије доставља предсједнику Уставног суда уз дневну наредбу преко регистрара.

3. Отправак одлуке овјерава генерални секретар Уставног суда.

Члан 72

1. Ако изворник одлуке садржи техничке грешке или ако објављени текст није истовјетан са изворником, исправку даје генерални секретар Уставног суда на основу закључка Уставног суда.

2. Исправка се доставља учесницима у поступку и објављује се на исти начин као и одлука.

Члан 73

1. Одлуке Уставног суда о меритуму објављују се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

2. Уставни суд може да одлучи да се и друге одлуке објаве на начин из става 1 овог члана.

3. У одлуци о апелацији, када се објављује сходно ст. 1 и 2 овог члана, објављују се лична имена и презимена подносиоца апелације, односно правног лица и друге странке у поступку из члана 22 став 2 ових правила, сем ако подносилац апелације и друга странка у поступку пред Уставним судом није другачије захтијевала.

9. Извршење одлука

Члан 74

1. Одлуке Уставног суда коначне су и обавезне и дужно је да их поштује свако физичко и правно лице.

2. Сви органи власти дужни су, у оквиру својих надлежности утврђених уставом и законом, да проводе одлуке Уставног суда.

3. Свако ко има правни интерес може да тражи да се изврши одлука Уставног суда.

4. Уставни суд у својој одлуци може да одреди начин и рок извршавања одлуке Уставног суда.

5. У року из става 4 овог члана орган који је обавезан да изврши одлуку Уставног суда дужан је да достави обавјештење о мјерама које је предузео с циљем да изврши одлуке Уставног суда, како је то назначено у одлуци.

6. У случају непоступања, односно кашњења у извршавању или обавјештавању Уставног суда о предузетим мјерама, Уставни суд доноси рјешење којим се утврђује да одлука Уставног суда није извршена, односно може да одреди начин на који ће се одлука извршити. Ово рјешење доставља се надлежном тужиоцу, односно другом органу надлежном за извршење ког одреди Уставни суд.

Члан 75

Извршење коначних, односно правоснажних појединачних аката, донесених на основу одредби које су престале да важе у смислу члана 63 ових правила, не може се ни одредити ни спровести, а ако је извршење започето обуставиће се.

Члан 76

1. Ако се утврди да измјеном појединачног акта не могу да се отклоне посљедице настале примјеном одредби за које је утврђено да су несагласне, Уставни суд може, на захтјев заинтересованог лица, да одреди да се те посљедице отклоне повратом у пређашње стање, накнадом штете или на други начин.

2. У одлуци којом усваја апелацију Уставни суд, изузетно, на захтјев апеланта, може да одреди надокнаду за нематеријалну штету.

10. Привремене мјере

Члан 77

1. Мало вијеће може, на захтјев подносиоца захтјева или апеланта, да одреди странкама сваку привремену мјеру за коју сматра да треба да је донесе у интересу странака или правилног вођења поступка.

2. Изузетно, предсједник Уставног суда може, у немогућности да сазове Мало вијеће, да одреди привремену мјеру из става 1 овог члана.

3. Уставни суд у пленарној сједници, односно Вијеће од пет судија може, на сопствену иницијативу или на захтјев странке, да одреди привремену мјеру из става 1 овог члана.

4. Одлука о мјери из става 1 овог члана одмах се доставља доносиоцу оспореног акта и странци.

5. Мало вијеће, односно предсједник Уставног суда, ако оцијени сврсисходним може да одлучи да достави мјере из става 1 овог члана и другим органима.

6. Одлука о привременој мјери из става 1 овог члана производи правно дејство док Уставни суд у пленарној сједници, односно Вијеће од пет судија, не одлучи другачије.

7. Мало вијеће, односно предсједник Уставног суда, може да тражи информације од странака о сваком питању које је повезано с привременом мјером.

8. Поступак за доношење привремене мјере хитан је, а одлука којом се усваја захтјев за доношење привремене мјере је обавезујућа док се не донесе коначна одлука Уставног суда.

11. Посебне одредбе

Члан 78

1. Кад позиви, одлуке, односно рјешења Уставног суда не могу, из било ког разлога, да се доставе учесницима у поступку, изузев позива за одговор из члана 22 став 2 ових правила, достава се за њих обавља стављањем позива, одлуке, односно рјешења, на огласну плочу Уставног суда.

2. Достављање се сматра обављеним након протока осам дана од дана стављања позива, одлуке, односно рјешења на огласну плочу Уставног суда.

Члан 79

О питањима поступка пред Уставним судом, која нису утврђена овим правилима, Уставни суд ће одлучити у сваком конкретном случају.

III. ОРГАНИЗАЦИЈА УСТАВНОГ СУДА

1. Права и дужности Уставног суда

Члан 80

1. Уставни суд, поред вршења функције у складу са одредбама Устава, одлучује о:

- избору предсједника и потпредсједника;
- статусу и имунитетским правима предсједника и судија;
- унутрашњој организацији Уставног суда и Секретаријата Уставног суда;
- образовању радних органа Уставног суда;
- статусним питањима генералног секретара Уставног суда, регистрара, шефа кабинета предсједника Уставног суда, помоћника генералног секретара Уставног суда, правног савјетника судије и савјетника предсједника Уставног суда за међународне односе;
- плану рада Уставног суда и његовом извршавању;
- потребама за финансирање рада Уставног суда;
- усвајање годишњег обрачуна;

- другим питањима из надлежности Уставног суда.

2. У остваривању своје финансијске самосталности Уставни суд:

- утврђује предлог буџетских средстава потребних за извршавање надлежности Уставног суда и упућује га Предсједништву Босне и Херцеговине с циљем да га укључи у предлог буџета, у смислу члана VIII Устава;
- доноси финансијски план Уставног суда у ком планира и доноси одлуке о остваривању прихода и извршавању расхода у текућој години;
- усваја годишњи обрачун;
- одлучује о коришћењу донација и других извора прихода.

Члан 81

1. Сједници Уставног суда на којој се одлучује о питањима из члана 80 ових правила, сем предсједника Уставног суда и судија, присуствују генерални секретар Уставног суда и регистар.

2. Када се расправља о питањима из става 1 ал. 3, 4, 6, 7 и 8 и става 2 члана 80 ових правила, сједници присуствује помоћник генералног секретара Уставног суда, односно стручна лица која одреди предсједник Уставног суда.

Члан 82

1. Уставни суд сарађује са другим уставним судовима.

2. Уставни суд може да организује састанке и савјетовања и да учествује на састанцима и савјетовањима на којима се разматрају питања од интереса за рад Уставног суда.

2. Предсједник Уставног суда и судије

Члан 83

1. Судије Уставног суда бирају се у складу са чланом VI/1 Устава.

2. Судије ће бити истакнути правници високих моралних квалитета. Свако лице с правом гласа и таквим квалификацијама може да буде судија Уставног суда. Судије које изабере предсједник Европског суда за људска права не могу да буду држављани Босне и Херцеговине или било које сусједне државе.

3. Судија дјелује у Уставном суду у личном својству.

Члан 84

Уставни суд бира председника Уставног суда и потпредседнике из реда судија.

Члан 85

Прије преузимања дужности сваки изабрани судија, на првом засједању Уставног суда у пленарној сједници на којој је тај судија присутан или у случају потребе пред председником Уставног суда, даје и потписује сљедећу свечану изјаву:

"Изјављујем да ћу се, у вршењу дужности судије Уставног суда Босне и Херцеговине, придржавати Устава и закона Босне и Херцеговине, да ћу дужност судије вршити савјесно и непристрасно и да ћу сва вијећања чувати као тајну".

Члан 86

1. Председника Уставног суда бира Уставни суд тајним гласањем, већином гласова свих судија.

2. Ако у првом кругу гласања ниједан кандидат не добије већину гласова, гласање ће се поновити за два кандидата који су добили највећи број гласова и сматраће се изабраним онај кандидат који у другом кругу добије већи број гласова.

3. Ако ниједан од кандидата из другог круга гласања не добије већину гласова, приступиће се жријебању.

Члан 87

Председник Уставног суда бира се ротацијом између судија из конститутивних народа Босне и Херцеговине, с тим да у два узастопна ман дата председник Уставног суда не може да припада истом конститутивном народу.

Члан 88

1. Мандат председника Уставног суда траје три године, а започиње да тече избором.

2. Ако председник Уставног суда престане да буде члан Уставног суда или поднесе оставку прије редовног истека мандата, Уставни суд ће у пленарној сједници изабрати наследника за преостало вријеме мандата из реда истог конститутивног народа.

Члан 89

Предсједник Уставног суда организује, руководи и надзире рад Уставног суда, заказује и предједава сједницама и јавним расправама, представља Уставни суд, потписује одлуке Уставног суда, стара се о остваривању сарадње са другим институцијама, доноси појединачне акте, врши и друге дужности предвиђене овим правилима и другим актима Уставног суда.

Члан 90

1. Уставни суд, на истој сједници на којој се бира предсједник Уставног суда, бира три потпредсједника Уставног суда.
2. Потпредсједник Уставног суда бира се из реда свих судија.
3. Предсједник Уставног суда и потпредсједник Уставног суда не могу истовремено да буду бирани из истог народа.
4. Мандат потпредсједника Уставног суда исти је као мандат предсједника Уставног суда.
5. Начин гласања за потпредсједника истовјетан је начину гласања за предсједника Уставног суда.
6. Одредба члана 88 став 2 ових правила примјењује се и на потпредсједнике Уставног суда.

Члан 91

1. Предсједника Уставног суда, у случају његове одсутности или спријечености, замјењује потпредсједник ког одреди предсједник Уставног суда.
2. Уставни суд на сједници, у случају да предсједник Уставног суда не може да одреди потпредсједника који га замјењује, одређује који ће од изабраних потпредсједника замјењивати предсједника Уставног суда у смислу става 1 овог члана.

Члан 92

1. Судија има право и дужност да учествује у раду и одлучивању Уставног суда и његових радних органа чији је члан.
2. Ако најмање двоје судија борави ван сједишта Уставног суда, у истом мјесту, Уставни суд може да одлучи да организује канцеларију у мјесту боравишта судија.

Члан 93

1. Предсједник Уставног суда, односно судија, неће учествовати у раду и одлучивању о захтјеву за покретање поступка, односно апелацији ако:

- има неки лични интерес у конкретном случају;
- је учествовао у доношењу одлуке која је предмет спора у својству судије, странке у поступку или пуномоћника странке, односно пресуде која је предмет апелације или закона чија се оцјена компатибилности тражи (члан VI/3 Устава), као и у случају преиспитивања процедуралне исправности предложене одлуке Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (члан IV/3f) Устава);
- постоје друге околности које изазивају сумњу у његову непристрасност.

2. Судија, о чијем се изузећу одлучује, може да одговори на предлог о изузећу.

3. Одлуку о изузећу из става 2 овог члана доноси Уставни суд већином гласова судија, на предлог предсједника Уставног суда односно судије.

Члан 94

1. Судија је дужан да функцију судије обавља савјесно.

2. Судија је дужан да чува углед и достојанство Уставног суда и углед и достојанство судије.

Члан 95

Судије имају право да предлажу а се разматрају поједина питања на сједницама Уставног суда.

Члан 96

1. Судија има право да буде редовно обавјештаван о свим питањима значајним за остваривање функције Уставног суда.

2. О обавјештавању судије старају се предсједник и генерални секретар Уставног суда.

3. Нespoјивост функције судије Уставног суда, имунитет и престанак вршења функције судије Уставног суда

Члан 97

1. Функција судије неспојива је са:

- чланством у политичкој странци или политичкој организацији у Босни и Херцеговини;
- чланством у законодавној, извршној и другој судској власти у Босни и Херцеговини, односно ентитетима;
- сваком другом функцијом која може да утиче на непристрасност судије.

2. Судије које су изабрали надлежни законодавни органи ентитета не смију да буду чланови управног или надзорног одбора јавних или приватних предузећа или других правних лица.

3. Универзитетски наставник (доцент, ванредни и редовни професор) правних наука изабран за судију Уставног суда може, у смањеном обиму, да настави да обавља наставу и научни рад као универзитетски наставник правних наука.

4. У смислу овог члана не сматра се јавном, односно професионалном дужношћу ни друга научна и стручна дјелатност нити чланско дјеловање у институтима и удружењима правника, као ни у хуманитарним, културним, спортским и другим удружењима, изузев ако те активности нису везане за рад неке политичке партије.

5. О свакој додатној активности судија ће дати предсједнику Уставног суда изјаву. У случају неслагања предсједника Уставног суда и дотичног судије, о сваком питању које би могло да се постави одлучује Уставни суд у пленарној сједници.

Члан 98

1. Судије, односно потпредсједници имају, након предсједника Уставног суда, првенство према датуму свог избора.

2. Судије изабрани на дужност истог дана имају првенство према животној доби.

Члан 99

1. Судија, у обављању своје функције, има имунитет.

2. Судија Уставног суда неће бити кривично или грађански одговоран за било који поступак извршен у оквиру његове дужности као судије Уставног суда. Судија Уставног суда не може да буде позван на кривичну одговорност, притворен или кажњен за изражено мишљење или гласање у Уставном суду.

3. Посједовање имунитета неће спријечити или одгодити истрагу у кривичним или грађанским поступцима која се о некој ствари, у складу са законом, води против судије Уставног суда.

4. Судија Уставног суда не може да буде притворен, нити против њега може да се подигне оптужница, без одобрења Уставног суда.

5. Судија Уставног суда може да буде притворен без одобрења Уставног суда само ако је затечен да чини кривично дјело за које је прописана казна затвора у трајању дужем од пет година. У том случају, надлежни орган који је судију Уставног суда притворио дужан је о томе одмах да обавијести Уставни суд.

6. Уставни суд може да одлучи на пленарној сједници већином гласова да се против судије Уставног суда, за ког је Уставни суд дао одобрење да против њега може да се настави кривични поступак и против ког је потврђена оптужница надлежног суда, може да буде привремено удаљен са вршења дужности у Уставном суду док тај поступак траје. У том случају судији Уставног суда припада право на плату.

7. Судији се издаје имунитетска исказница у којој се налази његова фотографија и подаци потребни за исказивање његових имунитетских права.

Члан 100

1. Кад се стекну услови за притвор или за покретање кривичног поступка против судије, надлежни орган обавезан је претходно да затражи одобрење Уставног суда.

2. Захтјев за одобрење из става 1 овог члана подноси се Уставном суду који тај захтјев разматра.

3. Судије на пленарној сједници Уставног суда већином гласова свих судија, уз изузимање од гласања судије против ког је покренут кривични поступак, доносе одлуку о одобрењу или одлуку о одбијању захтјева за одобрење притвора, односно покретање поступка против судије, која се доставља подносиоцу захтјева.

Члан 101

1. Судија може да буде разријешен дужности судије прије истека времена на које је изабран у сљедећим случајевима:

- ако то сам затражи;

- ако буде осуђен на затворску казну због почињеног кривичног дјела за које је правоснажно осуђен на безусловну казну затвора, а које га чини недостојним да обавља судијску функцију;
- ако трајно изгуби способност да обавља своју функцију;
- ако наступе околности из члана 97 ових правила;
- ако функцију судије не врши у складу са чланом 94 ових правила.

2. Уставни суд утврђује постојање разлога из става 1 овог члана, разрјешава судију на основу консензуса осталих судија и о томе обавјештава орган који је изабрао тог судију.

Члан 102

1. Уставни суд издаје предсједнику и судијама службену исказницу.
2. Образац и начин издавања исказнице прописује Уставни суд.

Члан 103

Предсједник Уставног суда и судије, генерални секретар и регистар, дужни су да на јавним расправама носе службену одјећу, а на осталим сједницама Уставног суда сходно одлуци предсједника Уставног суда.

4. Поступак избора новог судије

Члан 104

1. Предсједник Уставног суда, најкасније шест мјесеци прије истека мандата судије због старосне доби, покреће поступак избора судије у складу са чланом VI/1a) Устава.

2. У случају оставке, односно разрјешења судије, предсједник Уставног суда покреће поступак избора судије даном доношења одлуке Уставног суда у пленарној сједници.

3. У случају из ст. 1 и 2 овог члана предсједник Уставног суда обавјештава предсједника Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине/Народне скупштине Републике Српске, односно Предсједништво Босне и Херцеговине и предсједника Европског суда за људска права.

4. Надлежни орган који обавља избор судије Уставног суда у складу са чланом VI/1 Устава, дужан је да прибави писмено мишљење Уставног суда о предложеним кандидатима.

5. У случају из става 1 овог члана новоизабрани судија ступа на дужност након престанка мандата судије коме дужност престаје због година старости и након добијања акта од надлежног органа.

6. Новоизабрани судија, који је изабран умјесто судије који је поднио оставку или је разријешен дужности, ступа на дужност након објављивања одлуке о избору у службеним гласилима, односно пријема одговарајућег акта од предсједника Европског суда за људска права.

7. Одлуке из овог члана објављују се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", службеним гласилима ентитета и у "Службеном гласнику Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине".

5. Радни органи Уставног суда

Члан 105

1. Рад Уставног суда обавља се и у сталним и повременим комисијама и другим органима Уставног суда.

2. Сталне комисије су:

- Редакциона комисија;
- Комисија за административна питања;
- Комисија за публикације и информисање;
- Комисија за електронску опрему и информациони систем.

3. Повремене комисије се образују за израду општих аката, стручних радова, анализа и за друга питања.

Члан 106

Редакциона комисија утврђује стручно-техничку редакцију текста одлука и других аката Уставног суда.

Члан 107

Комисија за административна питања прати и проучава организацију рада Уставног суда, припрема предлог финансијског плана и завршног рачуна, даје предлоге и мишљења за рјешавање других питања судија, генералног секретара Уставног суда и лица која именује и разрјешава Уставни суд.

Члан 108

Комисија за публикације и информисање Уставног суда издаје Билтен и друге публикације Уставног суда, прати одговарајућу стручну литературу, као и напise о раду уставних судова у средствима јавног информисања, научним и стручним публикацијама и одлучује о набавци стручне литературе.

Члан 109

Комисија за електронску опрему и информациони систем Уставног суда стара се о коришћењу и унапређивању информационог система, о реализацији програма изградње, као и о укључивању система у информациону мрежу у земљи и иностранству.

Члан 110

1. Стална комисија састоји се од предсједника и, по правилу, три члана.
2. Предсједник и један члан обавезно се бирају из реда судија.
3. Комисија, по потреби, бира секретара.
4. Предсједник и чланови сталних комисија бирају се на три године. По истеку тог времена могу да буду поново бирани.

6. Секретаријат Уставног суда

Члан 111

1. У обављању стручних и других послова Уставном суду помаже Секретаријат.
2. У оквиру Секретаријата образују се одјели, чији се дјелокруг утврђује Одлуком о организацији Секретаријата Уставног суда, коју доноси Уставни суд у пленарној сједници.
3. Секретаријатом руководи генерални секретар, који помаже Уставном суду у остваривању његових функција те одговара за организацију и активности Секретаријата, по овлашћењу предсједника Уставног суда.

Члан 112

1. Најсложеније стручне послове, који се односе на остваривање права и дужности Уставног суда, поред генералног секретара Уставног суда обављају регистрар, шеф кабинета Уставног суда, савјетник за међународне односе председника Уставног суда, помоћник генералног секретара Уставног суда, правни савјетници судија, које именује и разрјешава Уставни суд у пленарној сједници.

2. За генералног секретара Уставног суда, регистрара, шефа кабинета, помоћника генералног секретара Уставног суда, правне савјетнике судија и савјетника за међународне односе, могу да се именују истакнути правници, са искуством на истим или сличним правним пословима и другим условима прописаним посебним актом Уставног суда.

3. Регистрар обавља дужност замјеника генералног секретара у случају његове одсутности или спријечености.

4. Категорије у оквиру радних мјеста правних савјетника судија утврђују се одлуком из члана 111 став 2 ових правила.

Члан 113

1. Прије преузимања дужности, лица из члана 112 став 1 ових правила дају и потписују сљедећу свечану изјаву пред Уставним судом у пленарној сједници, или ако је то потребно, пред председником Уставног суда:

"Свечано изјављујем да ћу лојално, дискретно и савјесно обављати функције које су ми повјерене и да ћу чувати тајност вијећања и гласања".

2. Остали запослени у Уставном суду изјаву из става 1 овог члана дају и потписују пред председником Уставног суда и генералним секретаром Уставног суда.

Члан 114

Одлуком из става 2 члана 111 ових правила ближе се уређују организација и послови Секретаријата, услови за обављање послова, број извршилаца и друга питања значајна за рад Секретаријата и остваривање права, дужности и одговорности запослених.

Члан 115

1. Председник Уставног суда доноси појединачна акта у складу са одлуком из члана 111 ових правила.

2. Предсједник Уставног суда може да овласти генералног секретара Уставног суда да доноси појединачне акте из става 1 овог члана.

Члан 116

1. Уставни суд, у оквиру својих уставних надлежности, води уписнике предмета "У" и "АП".

2. Поступање у предметима и писменима из овог члана уредиће се посебним актом Уставног суда.

IV. ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Члан 117

На радно-правни статус запослених у Секретаријату, материјално и финансијско пословање Уставног суда сходно се примјењују прописи који важе за органе власти Босне и Херцеговине, ако овим правилима Уставног суда и другим актима Уставног суда донесеним на основу ових правила није другачије уређено.

Члан 118

1. Уставни суд посебним актом утврђује плате и друге надокнаде за судије и лица која именује.

2. Уставни суд, на предлог генералног секретара Уставног суда, доноси акт којим се уређују плате и друге надокнаде за запослене у Секретаријату.

Члан 119

Прописи о канцеларијском пословању, радном времену и кућном реду, који се односе на органе власти Босне и Херцеговине, сходно се примјењују и на Уставни суд ако актом Уставног суда није другачије одређено.

Члан 120

1. Општи акти Уставног суда доносе се већином гласова свих судија.

2. Ова правила Уставног суда објављују се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" и службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, а други општи акти и акт о избору предсједника Уставног суда и потпредсједника на начин који одреди Уставни суд.

V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 121

Поступци у предметима који су започети до дана ступања на снагу ових правила Уставног суда довршиће се у складу са овим правилима.

Члан 122

Даном ступања на снагу ових правила и престаје да важи Пословник Уставног суда Босне и Херцеговине – Нови пречишћени текст (“Службени гласник Босне и Херцеговине”, број 2/04).

Члан 123

Ова правила ступају на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”, а објавиће се у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Број П-337/05
23. јули 2005.
Сарајево

Потпредсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Tudor Pantiru